

Eseu in 2-3 pagini in sa prezentati povestea fantastica de iubire dintre fata de imparat si Luceafar din primul tablou al poeziei Luceafarul.

Poemul Luceafarul a fost conceput inca din timpul studentiei poetului, la Berlin, pastrat in manuscris pana in 1880 si reluat in cinci variante succesive intre 1880-1883. Forma sa desavarsita a aparut intai la Viena in aprilie 1883, in Almanahul Societatii Academice Social-Literare intitulate "Romania juna". Ulterior va fi reprodus la Iasi, in revista "Convorbiri literare" in august 1883, iar in decembrie 1883, Titu Maiorescu publica poemul Luceafarul in prima si unica editie a poeziilor antume eminesciene.

Ca orice poet romantic, Eminescu a manifestat un interes constant pentru folclorul national. El a cules basme pe care le-a prelucrat versificandu-le. In forme initiale, el pastra tematica basmelor originare. Ulterior, le-a modificat atat continutul, cat si semnificatia, in raport cu universul sau poetic.

Eminescu a prelucrat un basm romanesc intitulat Fata in gradina de aur, care apruse intr-un memorial de calatorie, realizat de un german, Richard Kunisch, in 1861. In acest basm, personajul fantastic era unul negativ, un zmeu care, indragostindu-se de o fata de imparat, a cerut-o de sotie, promitandu-i sa o faca nemuritoare precum el. Fata l-a refuzat, cerandu-i zmeului sa renunte la lumea sa vesnica si sa devina muritor ca ea. Zmeul ii promite aceasta si calatoreste spre demiurg pentru a-i cere dezlegara de conditia sa imuabila. Intre timp, tanara imparateasa s-a indragostit de semenul ei, Florin. Vazand tradarea, zmeul a pravalit o stanca asupra fetei necredincioase. Florin a ramas langa stanca ucigasa, murind de durere, iar zmeul s-a intors in lumea lui nepieritoare.

Motivul "Zburatorului" este prezent in prima parte a poemului filozofic, in care este imaginat visul erotic al fetei de imparat ajunse la varsta iubirii, motiv comun cu poemul Calin-file din poveste.

Cele doua metamorfoze succesive ale Luceafarului, antitetice (cer-ape; noapte-soare) din primul tablou, concretizate prin cele doua chipuri opuse (inger si demon), dovedesc capacitatea infinita de sacrificiu a geniului ("Din sfera mea venii cu greu..."), semnificand intensitatea pasiunii omului superior.

Geneza celor doua intruchipari este diferita. Intr-o prima

ipostaza, astrul se "incheaga" din contopirea a doua simboluri apartinand lumii eterne (cerul si marea), ambele semnificand una din categoriile infinitului, spatiul: "Iar cerul este tatal meu/Si muma-mea e marea". Fara indoiala ca aceasta matamorfozare i-a fost sugerata poetului de mitologia elena, caci dupa Platon, la originea lucrurilor s-ar afla Cerul si Pamantul.

In ce-a de-a doua ipostaza, se naste din doua elemente cosmice menite a se anula reciproc: "Si soarele e tatal meu/ Iar noaptea-mi este muma". Soarele si noaptea, elemente ale temporalitatii care intra in alcatuirea celei de-a doua intruchipari, sugereaza o alta categorie a infinitului: timpul. Aceasta noua metamorfoza are alte surse mitologice. Tatal Luceafarului este de asta data soarele iar "muma" noaptea. Dupa Hesiod, Noaptea, zeita tenebrelor, fiica Haosului, este muma tuturor zeilor.

Cele doua intruchipari ale Luceafarului, alcatuind doua portrete, sunt o ilustrare a interferarii planurilor: prin origine, tanarul tine de lumea cosmica, iar prin infatisarea umana apartine lumii terestre. Dar ambele portrete, prin structura lor antitetica, dezvaluie infatisare stranie.

La prima invocare a fetei, Luceafarul se arunca in mare si, se prefacu intr-un tanar palid cu parul de aur si cu ochii scanteietori, purtand un "vanat giulgiu" pe umerii goi si un toiag incununat cu trestii, patrunde in "camara" Catalinei. Imaginea angelica a tanarului "frumos", "cum numa-n vis/ Un inger se arata" o sperie pe fata, care presimte ca acesta apartine unei alte lumi: "Strain la vorba si la port/Lucesti fara de viata".

Cand peste cateva zile fata rosteste din nou chemarea ei magica, Luceafarul dobandeste o infatisare de o frumusetate demonica, privirile fiindu-i de asta data arzatoare: "Pe negre vitele-i de par/ Coroana-i arde pare, / vene plutind in adevar / Scaldat in foc de soare". Tristetatea si paliditatea personajului releva hotararea de a sacrifica totul iubirii ("El vine trist si ganditor / Si palid e la fata").

O simetrie perfecta se poate observa intre prima si a doua metamorfoza a Luceafarului: "La prima chemare a fetei, el se aprinde, si este cuprins de un elan de miscare aruncandu-se fulgerator in mare, la a doua se "stinge" dureros, iar in locul sau ramane sa se roteasca golul" (M. Mincu, "Luceafarul")

Desigur este vorba aici si de o gradare a pasiunii. De fiecare data Luceafarul ii ofera fetei necuprinsul: mai intai stapanirea marilor cu ale sale "palate de margean" intr-o lume eterna: "Colo-n palate de

mergem/ Te-oi duce veacuri multe, / Si toata lumea in ocean / De tine o s-asculte".Dar aceasta lume a puritatii oceanice pe care Luceafarul o infatiseaza iubitei echivaleaza pentru ea cu moarte: "Caci eu sunt vie, tu esti mort / Si ochiul tau ma-ngheata".Fata il va respinge, nu din mediocritate sufleteasca , asa cum s-a afirmat, ci pentru ca a intuit lucid ca nemurirea promisa inseamna moartea ei in sens uman.Ca sa renasca sub forma unei entitati eterne, ea va trebui mai intai sa piara inecata in apele marii.Fata ii reboseaza in consecinta ca vorbele sale si "portul" ii sunt "straine", ca straluceste fara viata si ca lumina ochilor sai ii ingheata sangele in vene.Antitezele folosite de eroina demonstreaza intelegerea faptului ca cei doi apartin unor lumi diametral opuse.Luceafarul sufera o infrangere, care il determina sa nu-si mai faca aparitia trei zile, cifra fatidica, insa dragostea lui este mai puternica decat vointa si il face sa revina la fereastra fetei. Luceafarul ii propune stapanirea cerurilor "o,vin', in parul tau balai/ S-anin cununi de stele, / pe-a mele ceruri sa rasari / Mai mandra decat ele".De fiecare data insa fata refuza.Omul de rand dominat de legile implacabile ale destinului sau este incapabil sa-si depaseasca propria-i conditie.Metamorfozele Luceafarului in inger si demon esueaza deopotriva, pentru ca prototipul astral este incapabil sa dozeze corect insusirile umane.El ii provoaca fetei senzatia de inghet sau de ardere, in ambele ipostaze lumina lui fiind ucigatoare.

Antinomia romantica se mentine in permanenta la toate nivelurile semnificante.Notiunile evocate de solemnele cuvinte ale luceafarului pe care fata le "aude" in somn definesc sintagme implicand concepte de timp si spatiu nefarsit: "sfera mea" , "cerul" , "marea" , "luceafarul de sus" , "palate de margean" , "veacuri multe" , "a mele ceruri" , "cununi de stele".

In antiteza, se sugereaza lumea limitata a fetei de imparat: "colt", "camara".

Inger sau demon, luceafarul este "frumos" in absolut.Aceasta este de fapt adevarata esenta.

Fata de imparat este definita prin epitetul "prea frumoasa" , exprimat printr-un adjectiv la gradul superlativ absolut.Ea este unicul copil al cuplului imparatesc si se distinge atat prin armonia trasaturilor fizice, cat si prin insusirile ei sufletesti de exceptie "mandra-n toate cele".Poetul o compara cu imaginea crestina a "Fecioarei intre sfinti" si cu stralucirea "Lunii" in puzderia de stele a cerului nocturn.

Fata ramane anonima numai in prima parte a poemului.Tanara aspira la dragostea idilica si viseaza la un tanar frumos, intruchipat de

motivul Zburatorului. Ritualul de dragoste o aduce in fiecare seara langa fereastra castelului, prin care Luceafarul o priveste.Repetare zilnica a acestei priviri reciproce provoaca atractia erotica dintre fiinta pamanteană si corpul stelar.Dragostea pentru Luceafar simbolizeaza aspiratia catre absolut si dorinta omului comun de a-si depasi conditia limitata de muritor.

In primul tablou, planul terestru caruia ii apartine fata se interfereaza cu acel cosmic, al luceafarului.Comunicarea dintre ei nu e posibila decat in visul fetei, sugerandu-se de la inceput incompatibilitatea dintre cei doi protagonisti de esenta diferita.

Prea frumoasa "fata" este simbolul unei fiinte pamantesti cu visuri inalte, innobilata prin năzuinta ei de dragoste pentru Luceafar. Ea exprima dorinta dintotdeauna a omului de a-si depasi conditia limitata de muritor, de a transcende contingentul.Chemările ei pline de vraja au o forta extraordinara, care misca si stelele de pe cer.

Cele doua intruchipari ale luceafarului, antitetice:cer-ape, noapte-soare, concretizate prin cele doua chipuri opuse :inger si demon, dovedesc capacitatea infinita de sacrificiu a geniului, semnificand intensitatea pasiunii omului superior.Acesta doreste sa o smulga pe iubita sa din lumea simturilor, proprie regnului inferior al umanitatii si s-o ridice din sfera divina a aspiratiilor transcendente.

Incapabila de a-si abandona propria conditie, ea ii cere in schimb luceafarului sacrificiul suprem: dobandirea calitatii de "muritor" , care sa-l apropie de limitele ei firesti.Hotararea lui de a accepta si aceasta dorinta neobisnuita exprima jertfa absoluta a astrului ce simbolizeaza Spiritul Pur.

Cele patru secvente a primului tablou :invocatia magica fetei, metamorfoza Luceafarului, declaratia de dragoste si refuzul fetei, se pot repeta pe parcursul poemului.

Morala Luceafarului eminescian nu este alta decat cea desprinsa din inegalabilul basm romanesc Tinerete fara batranete si viata fara de moarte :generalul tanjeste dupa intruchipare individuala, iar in antiteza, umanul aspira catre idealitatea eterna; fiecare categorie ispaseste propria sa determinare si cele doua universuri raman incompatibile, deoarece, apreciaza C. Noica "Exista in lumea fiintei un fel de lume a generalului pur, in care oamenii nu au asezare".

Powered by <http://www.referat.ro/>
cel mai complet site cu referate